

Пропозиції
Державної податкової служби України
до проєкту Закону України
„Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку
трудової діяльності працівника в електронній формі”, внесеного на
розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України,
реєстраційний номер 2686 від 27.12.2019

перше читання

1. Проєкт Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі” (далі – законопроект) Державною податковою службою України підтримується із зауваженнями.

2. Законопроектом передбачається внесення змін до Кодексу законів про працю України, Основ законодавства України про загальнообов’язкове державне соціальне страхування, Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (далі – Закон № 2464) та деяких інших законодавчих актів щодо запровадження ведення трудових книжок в електронній формі в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування.

Законопроектом вносяться зміни до частини другої статті 24 Кодексу законів про працю України, якими передбачено, що „під час укладання трудового договору громадянин зобов’язаний подати паспорт або інший документ, що посвідчує особу, трудову книжку (у разі наявності), заяву про прийняття на основне місце роботи або на роботу за сумісництвом” тощо.

Отже, змінами передбачено обов’язкове подання фізичною особою замість трудової книжки заяви про прийняття на основне місце роботи або на роботу за сумісництвом.

Водночас законопроектом передбачено внесення змін до пункту 12 частини першої статті 1 Закону № 2464 щодо визначення поняття основного місця роботи працівника, зокрема пропонується визначати „основне місце згідно з поданою заявою працівника (до відкликання) та відомостями, що обліковуються в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру на її підставі”, тобто без використання трудової книжки працівника.

Статтю 8 Закону № 2464 встановлено розміри єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) та пропорції його розподілу за видами загальнообов’язкового державного соціального страхування.

Так, відповідно до абзацу другою частини п’ятої статті 8 Закону № 2464 у разі, якщо база нарахування єдиного внеску не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід, сума єдиного внеску розраховується як добуток розміру мінімальної заробітної

плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід (прибуток), та ставки єдиного внеску.

Разом з тим при нарахуванні заробітної плати (доходів) фізичним особам з джерел не за основним місцем роботи ставка єдиного внеску, встановлена цією частиною, застосовується до визначеної бази нарахування незалежно від її розміру (абзац третьої частини п'ятої статті 8 Закону № 2464).

Запровадження заявницького принципу визначення основного місця застрахованою особою може призвести до випадків ненадання заяв працівниками роботодавцю з метою зменшення сум нарахувань єдиного внеску, виникнення ризиків порушення роботодавцями вимог абзацу другої частини п'ятої статті 8 Закону № 2464, що спричинить зарахування страхового стажу таких застрахованих осіб не в повному обсязі. Також можуть виникнути ризики фактів відмови несумлінними роботодавцями від отримання від найманих працівників відповідних заяв на основне місце роботи з метою зменшення зобов'язань зі сплати розмірів єдиного внеску за застрахованих осіб.

Крім того, у законопроекті не передбачено відповідальність за неподання відповідної заяви застрахованою особою з метою визначення основного місця роботи, запровадження зазначеної зміни унеможливить здійснення органами доходів і зборів заходів контролю щодо повноти нарахування та сплати єдиного внеску страхувальниками, підтвердження офіційного працевлаштування працівника.

Також частиною четвертою статті 4 Закону № 2464 визначено, що особи, зазначені у пунктах 4 та 5¹ частини першої цієї статті, звільняються від сплати за себе єдиного внеску, якщо вони отримують пенсію за віком або є особами з інвалідністю, або досягли віку, встановленого статтею 26 Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”, та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу. Такі особи можуть бути платниками єдиного внеску виключно за умови їх добровільної участі у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Дані стосовно пенсіонерів за віком або осіб з інвалідністю ДПС отримує від Пенсійного фонду України в порядку обміну інформацією щодо фізичних осіб – підприємців – платників єдиного внеску.

При цьому на сьогодні відсутній порядок обміну інформацією стосовно осіб, які відповідно до Закону України „Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю” отримують державну допомогу у зв'язку з інвалідністю та яка призначається структурними підрозділами з питань соціального захисту населення.

У зв'язку із зазначеним пропонуємо підпункт 2 пункту 15 розділу I законопроекту після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

„частину другу викласти в такій редакції:

„2. Між центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну податкову політику, центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціальної політики, та Пенсійним фондом, що ведуть Державний реєстр, та фондами

загальнообов'язкового державного соціального страхування здійснюється обмін інформацією на безоплатній основі в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної соціальної політики, за погодженням з Пенсійним фондом та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування”;

Крім того, пропонуємо, абзац п'ятий підпункту 4 пункту 15 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

„У разі коли інформація про особу вноситься до Реєстру вперше, проводиться ідентифікація особи з обов'язковим підтвердженням відповідності реєстраційного номера облікової картки платника податків даним Державного реєстру фізичних осіб – платників податків або серії (за наявності) та номера паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті)”.

**Голова Державної
податкової служби України**

Сергій ВЕРЛАНОВ